

Tabelat e Burim-Përdorimeve

Viti 2014

Tiranë, më 13 Tetor 2017: INSTAT publikon tabelat e konsoliduara të Burim-Përdorimeve (TBP), për vitin 2014, të cilat ofrojnë një pamje të detajuar të ekonomisë dhe janë një instrument i rëndësishëm në analizën dhe krijimin e modeleve statistikore. Këto tabela përshkruajnë burimet dhe përdorimet e produkteve si dhe lidhjet ndërdegësore në ekonomi.

Totali i burimeve me çmime tregu, në vitin 2014, u vlerësua 3.088.518 milion lekë, duke shënuar një rritje në terma nominalë, prej +1,18 %, krahasuar me vitin 2013.

Prodhimi përfaqëson 72,93 %, të burimeve gjithsej me çmime tregu, ku të mirat materiale zënë 51,23 %, ndërsa shërbimet 48,77 %. Të mirat materiale të importuara përbënin 66,40 %, ndërsa shërbimet 33,60 %.

Tab. 1 Tabela e Burime me çmime korrente për vitin 2014, në milion lekë

Aktivite (NVE)	Bujqësia	Industria	Shërbime	Totali i prodhimit sipas produkteve	Importet (CIF)	MTTT*	Totali i burimeve me çmime tregu
Produkte (NP)	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7=4+5+6
Bujqësia [1-3]	280 158		48	280 207	24 513	61 028	365 749
Industria [5-43]	105 224	765 403	3 175	873 802	412 754	379 950	1 666 505
Shërbimet [45-98]	1 326	46 684	1 050 526	1 098 536	221 245	-263 517	1 056 264
Totali i prodhimit sipas aktiviteve	386 708	812 087	1 053 749	2 252 545	658 512	177 461	3 088 518

* Marzhet e tregtisë, transportit dhe taksat neto mbi produktet

Struktura e tabelës së përdorimeve të mallrave dhe shërbimeve të disponueshme paraqitet e tillë: 33,50 % është përdorur për konsum ndërmjetës në proceset e prodhimit dhe 41,87 % është përdorur për konsum final nga familjet dhe administrata publike.

Tab. 2 Tabela e Përdorimeve me çmime korrente për vitin 2014, në milion lekë

Aktivite (NVE)	Bujqësia	Industria	Shërbime	KN* sipas produkteve	KF**	Totali i përdorimeve me çmime tregu
Produkte (NP)	1	2	3	4=1+2+3	5	6=4+5
Bujqësia [1-3]	85 199	18 989	12 413	116 602	249 147	365 749
Industria [5-43]	18 703	429 293	189 791	637 788	1 028 717	1 666 505
Shërbimet [45-98]	3 882	63 690	212 739	280 311	775 953	1 056 264
KN* sipas aktiviteve	107 784	511 973	414 944	1 034 701	2 053 817	3 088 518
Vlera e Shtuar	278 924	300 114	638 806	1 217 843		

* Konsumi ndërmjetës

** Kërkesa finale

Për publikim 13/10/2017

Tabela e Burimeve

Kjo tabelë ofron një vlerësim për burimet e të mirave materiale dhe shërbimeve të prodhuara në vend dhe atyre të importuara. Sipas rreshtave paraqiten burimet e produkteve, ndërsa sipas kolonave aktivitetet ekonomike që i prodhojnë këto produkte. Klasifikimi i çdo njësie ekonomike bazohet në produktin që zë pjesën më të madhe të prodhimit të saj.

Komponentët e tabelës së burimeve për vitin 2014, krahasuar me vitin 2013, shfaqen si më poshtë:

Prodhimi i brendshëm, i cili përbën peshën kryesore të tabelës së burimeve u rrit me 0,28 %.

Importet e të mirave materiale dhe shërbimeve u rritën me 3,87 %.

Taksat neto mbi produktet u rritën me 2,96 %.

Tab. 3 Tabela e Burimeve me çmime bazë dhe transformimi me çmime tregu (çmime korrente), në milion lekë

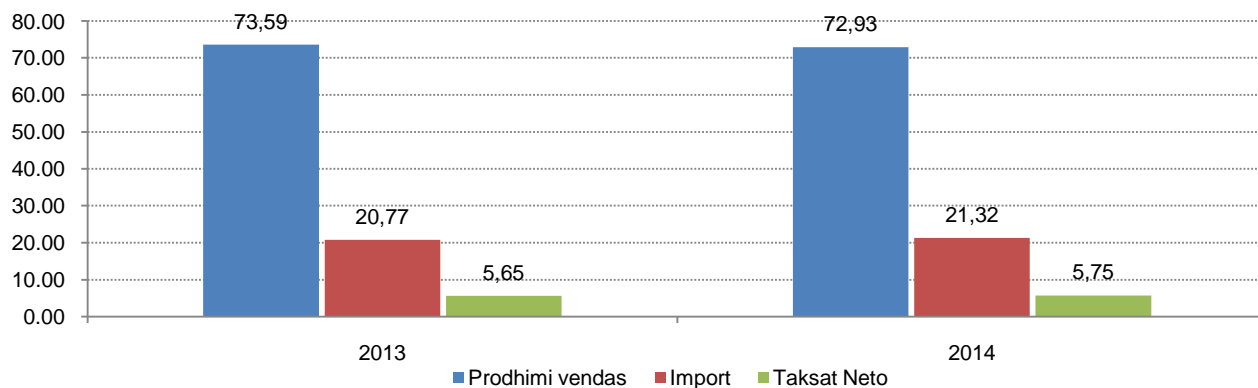
Aktivite (NVE) *	A	B-E	F	G-I	J	K	L	M-N	O-Q	R-U	Prodhimi sipas produkteve	Importet (CIF)	MTTT**	Totali i Burimeve
Produkte (NP) *	Prodhimi sipas aktiviteteve (NVE), me çmime bazë										P7			
A	280 158								48		280 207	24 513	61 028	365 749
B-E	105 224	410 211	36 795	13	23			1 850	118	31	554 264	412 454	376 630	1 343 348
F		3 900	314 497	936			25	176	4		319 537	300	3 319	323 156
G-I	234	6 989	17 088	377 015	31		913	204	489	80	403 044	122 139	- 274 231	250 952
J		557	176	4	104 704				1 647		107 087	25 171	3 743	136 001
K				959		55 430					56 389	5 930	303	62 623
L		849	13 800	248			98 293	10	16	1	113 218		68	113 286
M-N	1 092	12	7 077	177	4			135 198	1 237		144 797	19 776	1 104	165 676
O-Q		10	102	70					209 271	2	209 455	20 047	64	229 566
R-U		22	2	909					76	63 537	64 546	28 182	5 433	98 161
Prodhimi sipas aktiviteteve	386 708	422 549	389 538	380 332	104 762	55 430	99 232	137 438	212 906	63 650	2 252 545	658 512	177 461	3 088 518

* Grupimi i aktiviteteve dhe produkteve bazuar në Nomenklaturën e Vepimitarive Ekonomike (NVE Rev.2) dhe Nomenklaturën e Produkteve (NP 2008)

** Marzhet e tregtisë, transportit dhe taksat neto mbi produktet

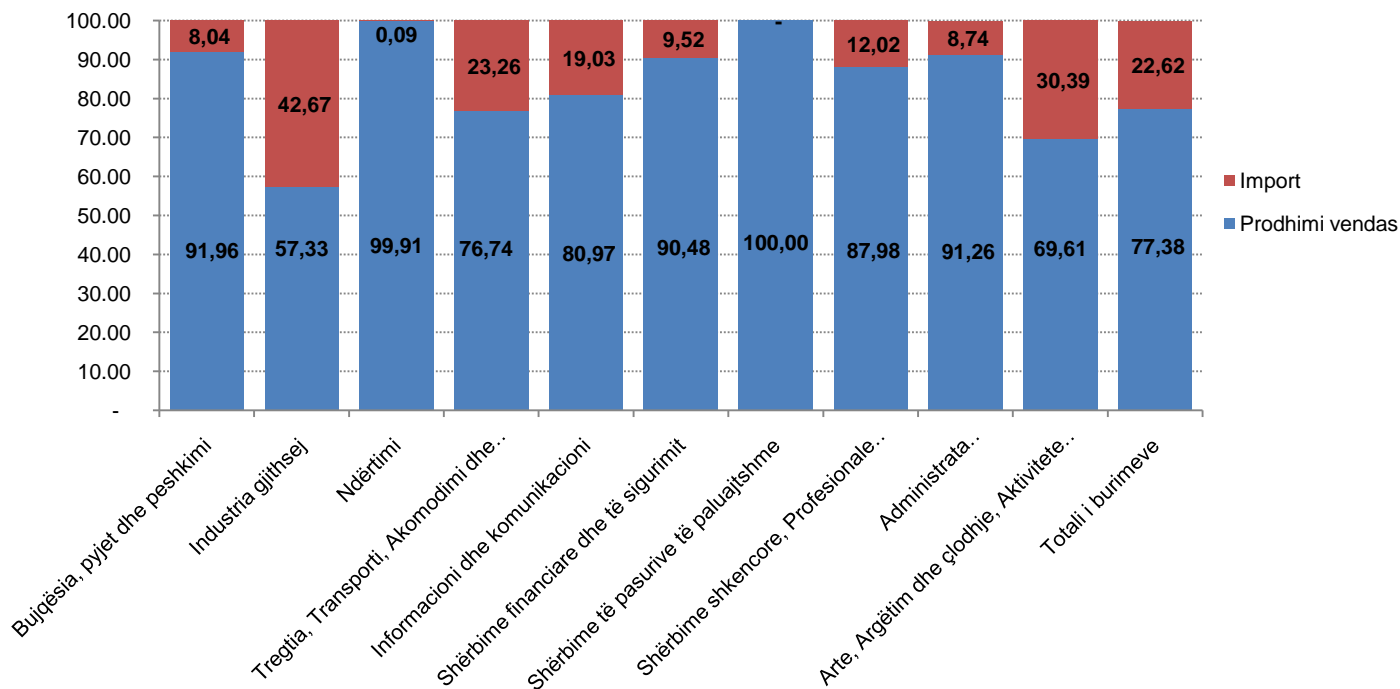
Në vitin 2014, prodhimi përfaqëson 72,93 % të burimeve gjithsej në territorin e brendshëm me çmimet e tregu. Importet përbëjnë 21,32 %, ndërsa taksat neto mbi produktet (taksa minus subvencionet mbi produktet) përbëjnë 5,75 % të totalit.

Fig. 1 Struktura e Burimeve, në %

Përsa i përket strukturës së tabelës së burimeve sipas origjinës (Fig.2), prodhimi i brendshëm zë 77,38 % të totalit, ndërsa importet zënë 22,62 %. Depërtimi më i madh i të mirave materiale dhe shërbimeve të importuara vërehet tek produktet e *Industriale*, me 42,67 %.

Fig. 2 Struktura e Burimeve sipas produkteve, në %

Në vitin 2014, peshën më të madhe në strukturën e prodhimit me çmime bazë e zënë produktet e *Industriës* me 24,61 %, pasuar nga *Tregtia, transporti, akomodimi e shërbimi ushqimor*, me 17,89 % dhe *Ndërtimi* me 14,19 %. Në strukturën e produkteve të importuara, peshën më të madhe e zënë produktet e *Industriës* me 62,63 %, ndjekur nga *Tregtia, transporti, akomodimi e shërbimi ushqimor* me 18,55 %.

Tab. 4 Struktura e Burimeve sipas origjinës në milion lekë dhe në %

Produktet (NP)		Prodhimi		Importe	
		mln	%	mln	%
A	Bujqësia, pyjet dhe peshkimi [1-3]	280.207	12,44%	24 513	3,72%
B-E	Industria gjithsej [5-39]	554.264	24,61%	412 454	62,63%
F	Ndërtimi [41-43]	319.537	14,19%	300	0,05%
G-I	Tregtia, Transporti, Akomodimi dhe shërbimit ushqimor [45-56]	403.044	17,89%	122 139	18,55%
J	Informacioni dhe komunikacioni [58-63]	107.087	4,75%	25 171	3,82%
K	Shërbime financiare dhe të sigurimit [64-66]	56.389	2,50%	5 930	0,90%
L	Shërbime të pasurive të paluajtshme [68]	113.218	5,03%		0,00%
M-N	Shërbime shkencore, Profesionale , Administrative, Mbështetëse [69-82]	144.797	6,43%	19 776	3,00%
O-Q	Administrata publike, Arsimi, Shëndetësia, Aktivitete të punës sociale [84-88]	209.455	9,30%	20 047	3,04%
R-U	Arte, Argëtim dhe çlodhje, Aktivitete të tjera shërbimi [90-98]	64.546	2,87%	28 182	4,28%
Totali i burimeve me çmime bazë		2.252.545	100,00%	658 512	100,00%

Tabela e Përdorimeve

Në tabelën e përdorimeve paraqiten drejtimit kryesore të përdorimit të burimeve në ekonominë e vendit. Ato paraqiten në formën e përdorimit si Konsum Ndërmjetës, Konsum Final i Familjeve, Konsum Final i Administratës Publike, Formimi Bruto i Kapitalit dhe Eksporte. Kjo tabelë paraqet në kolona strukturën e inpueteve për çdo degë të aktivitetit ekonomik dhe rreshtave përdorimin e produkteve dhe shërbimeve të ndryshme.

Komponentët e tabelës së Përdorimeve për vitin 2014, krahasuar me vitin 2013 shfaqen si më poshtë:

Konsumi final, i cili përbën peshën kryesore të shpenzimeve në ekonomi u rrit me 7,24 %

Konsum Ndërmjetës u ul me -3,17 %

Komponenti i Formimit bruto të kapitalit fiks u ul me -6,42 %

Eksportet e të mirave materiale dhe shërbimeve u rritën me 1,46 %

Tab. 5 Tabela e Përdorimeve me çmime tregu (çmime korrente), në milion lekë

Aktivite (NVE)	A	B-E	F	G-I	J	K	L	M-N	O-Q	R-U	KN* sipas produkteve	SHKF** P3_S13-14	FBKF*** P51-52	Eksporte (FOB) P6	Përdorime me çmime tregu
Produkte (NP)	Konsumi ndërmjetës i industrive (NVE)														
A	85 199	16 820	2 169	10 574	60	12	202	797	526	243	116 602	231 670	8 815	8 662	365 749
B-E	18 509	197 105	185 401	70 792	27 144	2 030	1 898	28 416	34 795	6 720	572 812	516 044	99 433	155 060	1 343 348
F	194	4 369	42 419	3 334	1 455	3	6 151	2 980	3 242	830	64 976	8 350	248 746	1 084	323 156
G-I	2 039	7 493	6 109	21 996	4 221	1 068	226	9 016	7 607	4 725	64 499	82 198		104 255	250 952
J	5	1 106	1 237	2 850	17 445	3 660	363	4 552	4 146	4 380	39 744	54 778	1 487	39 991	136 001
K	429	7 465	4 767	12 633	1 004	3 496	3 886	882	1 853	3 164	39 578	14 522		8 523	62 623
L	245	2 507	2 779	4 696	2 157	2 859	151	6 761	754	1 930	24 838	88 447			113 286
M-N	1 164	5 571	24 320	31 413	11 971	6 696	652	12 482	703	6 826	101 797	14 138	8 625	41 116	165 676
O-Q		76	165	198	173	377	2	504	3 978	2 099	7 571	208 884		13 112	229 566
R-U		91	4	631	118	71		6	801	561	2 284	74 023		21 854	98 161
KN sipas aktiviteteve	107 784	242 603	269 370	159 118	65 747	20 270	13 530	66 396	58 405	31 477	1 034 701	1 293 053	367 106	393 657	3 088 518
Vlera e Shtuar	278 924	179 946	120 168	221 215	39 015	35 160	85 701	71 042	154 500	32 173	1 217 843				

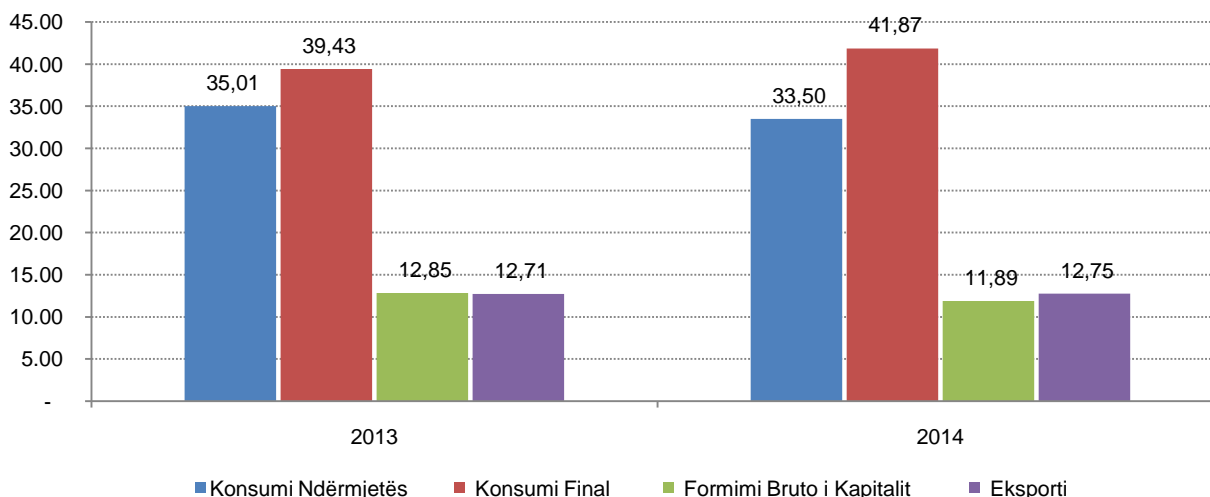
* Konsumi ndërmjetës

**Konsumi Final i Familjeve dhe Administratës Publike

*** Formimi Bruto i Kapitalit Fiks dhe Ndryshimi i Gjendjeve

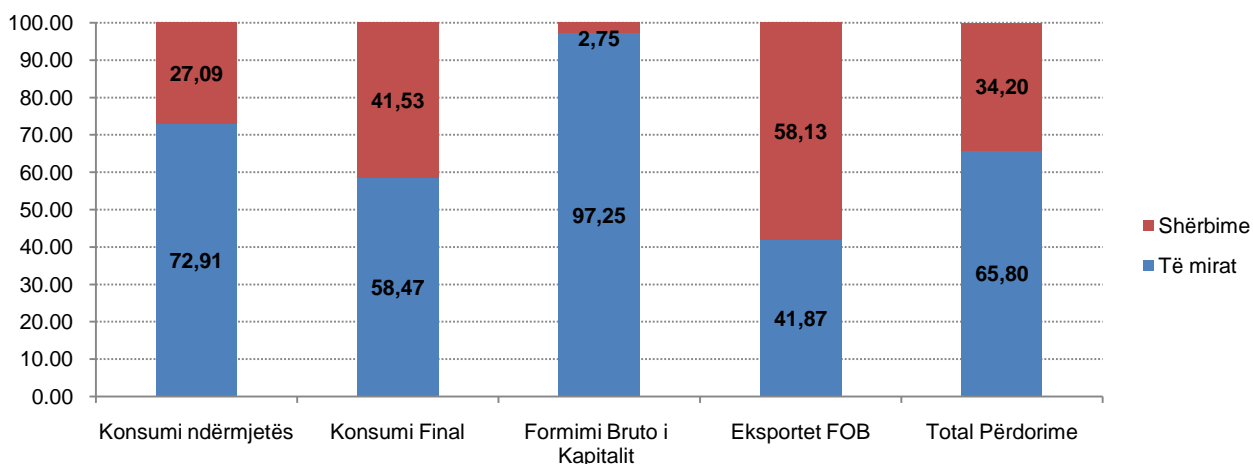
Gjatë vitit 2014, struktura e tabelës së përdorimit të të mirave materiale dhe shërbimeve të disponueshme nga përdoruesit brenda dhe jashtë territorit të vendit (Fig.3), paraqitet e tillë: 33,50 % është përdorur për konsum ndërmjetës në proceset e prodhimit, 41,87 % është përdorur për konsum final nga familjet dhe administrata publike, 11,89 % është përdorur për formim bruto të kapitalit dhe 12,75 % është eksportuar.

Fig. 3 Struktura e Tabelës së Përdorimeve, në %

Në tabelën e përdorimeve (Fig. 4), të mirat materiale përfaqësojnë 65,80 % të totalit, kurse shërbimet 34,20 %. Përdorimi i të mirave materiale zë peshën kryesore në formimin bruto të kapitalit me 97,25 % dhe në konsumin ndërmjetës me 72,91 %. Pësha e tyre vjen duke u zvogëluar në zërin e konsumit final në 58,47 %, ndërsa në eksporte, shërbimet zënë peshën më të madhe me 58,13 %, kundrejt 41,87 % të të mirave materiale.

Fig. 4 Struktura e Përdorimeve sipas produkteve, në %

Në vitin 2014, peshën më të madhe në strukturën e përdorimeve të brendshme me çmime tregu (ku përfshihet konsumi ndërmjetës, konsum final i familjeve dhe administratës publike, formim bruto të kapitalit fikse dhe ndryshim gjendje), e zënë produktet e *Industrisë* me 37,07 %, pasuar nga *Ndërtimi* me 14,49 % dhe *Bujqësia, pyjet dhe peshkimi* me 14,49 %.

Në strukturën e produkteve të eksportuara, peshën më të madhe e zënë produktet e *Industrisë* me 39,39 %, ndjekur nga *Tregtia, transporti, akomodimi e shërbimi ushqimor* me 26,48 %.

Tab. 6 Struktura e Përdorimeve sipas destinacionit në milion lekë dhe në %

Produktet (NP)		Përdorim i brendshëm		Eksport	
		mln	%	mln	%
A	Bujqësia, pyjet dhe peshkimi [1-3]	240.484	14,49%	8 662	2,20%
B-E	Industria gjithsej [5-39]	615.477	37,07%	155 060	39,39%
F	Ndërtimi [41-43]	257.096	15,49%	1 084	0,28%
G-I	Tregtia, Transporti, Akomodimi dhe shërbimit ushqimor [45-56]	82.198	4,95%	104 255	26,48%
J	Informacioni dhe komunikacioni [58-63]	56.265	3,39%	39 991	10,16%
K	Shërbime financiare dhe të sigurimit [64-66]	14.522	0,87%	8 523	2,17%
L	Shërbime të pasurive të paluajtshme [68]	88.447	5,33%		0,00%
M-N	Shërbime shkencore, Profesionale, Administrative, Mbështetëse [69-82]	22.763	1,37%	41 116	10,44%
O-Q	Administrata publike, Arsimi, Shëndetësia, Aktivitete të punës sociale [84-88]	208.884	12,58%	13 112	3,33%
R-U	Arte, Argëtim dhe çlodhje, Aktivitete të tjera shërbimi [90-98]	74.023	4,46%	21 854	5,55%
Totali i përdorimeve me çmime tregu		1.660.159	100,00%	393 657	100,00%

Informacion për përdoruesin

Metodologji dhe klasifikime

Llogaritjet e TBP-ve mbështeten metodologjikisht në konceptet bazë të Sistemit Evropian të Llogarive (ESA 2010) dhe të Sistemit të Llogarive Kombëtare (SNA 2008) të Organizatës së Kombeve të Bashkuara (OKB). Ndërtimi i TBP-ve kërkon një numër i madh të dhënash në një nivel shumë të detajuar. Për më tepër lidhur me metodologjinë e përpilimit të TBP dhe TIO, referojuni adresës së mëposhtme:

<http://www.instat.gov.al/al/publications/librat/2015/tabela-e-burim-p%C3%ABrdorimeve,-2009-2011.aspx>

http://www.instat.gov.al/media/333404/part_d-sut_compilation_albania.pdf

Klasifikimet e përdorura në Llogaritë Kombëtare janë: - Nomenklatura e veprimtarive ekonomike (NVE Rev.2). - Nomenklatura e produkteve (NP 2008); - Klasifikimi i konsumit individual sipas përdorimit (COICOP); - Klasifikimi i shpenzimeve të qeverisë sipas funksionit (COFOG).

Burimet e të dhënave

Për vlerësimet e TBP-ve përdoret informacioni i siguar nga burime të ndryshme statistikore dhe administrative. Të dhënat e përdorura mund të jenë prodhim statistikor i vetë INSTAT ose i institucioneve të ndryshme kombëtare si Ministritë, Drejtoritë e Përgjithshme të Tatimeve dhe Doganave, Qendra Kombëtare e Regjistrimit, Banka e Shqipërisë, Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare, Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore etj. Duke krahasuar këto burime me njëra-tjetrën, arrihet të prodhohet një pamje e vetme e ekonomisë, e cila është gjithëpërfshirëse, koherente dhe tërësisht e integruar.

Burimet statistikore përfshijnë të dhënat e siguruar nga regjistrime dhe anketa të ndryshme mbi njësitë ekonomike ose familjet, ndër të cilat mund të përmendim: Regjistri i Ndërmarrjeve; Anketa Strukturore pranë Ndërmarrjeve; Anketa e Tregtisë me Pakicë; Anketa e Buxhetit të Familjeve; Anketa të Statistikave të Çmimeve, Statistika të bujqësisë dhe mjedisit, etj.

Burimet administrative përfshijnë të dhëna administrative të mbledhura nga institucione të tjera për qëllime të ndryshme, ndër të cilat mund të përmendim: Pasqyrat financiare vjetore; Tatimi mbi vlerën e shtuar (TVSH); Bilanci i Pagesave; Statistika fiskale të administratës publike; Statistika të tregtisë së jashtme; Libri i shitjeve dhe i blerjeve etj.

Procesi i Balancimit

Procesi i balancimit është një proces shumë i rëndësishëm në tabelat e burim - përdorimeve. Pasi është bërë një përpunim i detajuar për secilin komponent duhet që gjithë burimet e një vendi të shkojnë si përdorime nga ana

tjetër. Në shumicën e rasteve, kjo mund të mos arrihet që në hapin e parë të përdorimit të informacionit, për këtë arsye analiza zhvillohet mbi çdo produkt në këtë sistem.

Përpara se të shikohet mospërputhja në nivel produkti, analizohet mospërputhja statistikore që ekziston ndërmjet metodave të ndryshme të vlerësimit të PBB-së. Në sistemin e tabelave të burim-përdorimeve, kjo mospërputhje statistikore eliminohet, si rrjedhim kërkohet që të arrihet ky balancim makroekonomik.

Në rastet kur diferenca ndërmjet burimeve dhe përdorimeve është më e vogël se 5 %, përdoret një balancim automatik i mbështetur mbi shpërndarjen në formë raporti të diferencës ekzistuese. Kur kjo diferencë është ndërmjet 5% dhe 10%, mund të mbështetemi mbi një analizë dhe balancim manual të diferencave. Në rastet kur kjo diferencë është më e madhe se 10 %, atëherë jemi në një situatë, e cila kërkon trajtim në burimin bazë të informacionit. Në këto raste mund të jetë e nevojshme që komponentë të ndryshëm të burimeve apo përdorimeve të kërkojnë një rivlerësim, i cili do të sillte një cikël rrethor të vlerësimeve. Ky cikël do të vazhdojë derisa të gjitha diferencat të jenë brenda intervaleve të pranueshme duke na mundësuar një konsistencë të plotë të vlerësimeve të PBB-së me metoda të ndryshme.

Përkufizime

Tabelat e Burimeve dhe Përdorimeve me çmime korrente: Sistemi i TBP-ve me çmime korrente në Shqipëri është i ndërtuar në një nivel prej 88 produktesh dhe 88 aktiviteteve që korrespondojnë me NVE rev. 2 dy shifrore. Analizat janë zhvilluar në nivel produkti sipas klasifikimit NP 2008 2, 4 dhe 6 shifrore, duke mundësuar në këtë mënyrë një pamje të qartë të qarkullimit të produktit në ekonomi. Për ndërtimin e TBP-ve në Shqipëri janë kryer një sërë analizash dhe studimesh për të mundësuar një përdorim sa më eficient të burimeve administrative dhe statistikore. Fokus i veçantë i është vënë kryesisht nivelit të detajimit të të dhënave për të kaluar në një detajim sa më të madh të mundshëm.

Prodhimi: Aktiviteti i ushtruar nën kontrollin dhe përgjegjësinë e një njësie institucionale që kombinon burimet në fuqi punëtore, kapital dhe produkte të shërbimeve për të prodhuar produkte ose kryer shërbime. Proceset e pastra natyrore pa ndërhyrjen ose kontrollin e njeriut nuk bëjnë pjesë në prodhim.

Konsumi ndërmjetës: Vlera e produkteve ose shërbimeve të transformuara ose plotësisht të konsumuara gjatë procesit të prodhimit. Përdorimi i aktiveve fikse të vëna në punë nuk merret parasysh; ai evidentohet në konsumin e kapitalit fiks.

Taksat mbi produktet dhe importin: Taksat mbi produkte janë taksat e pagueshme për njësi të disa mallrave dhe shërbimeve si Taksa mbi Vlerën e Shtuar (TVSH), akciza, taksa doganore mbi importet.

Subvencione në produkte: Subvencionet në produkte janë pagesat e pakthyeshme që njësitë e administratës publike bëjnë tek ndërmarrjet si një shumë e caktuar parash për njësi të një malli ose shërbimi. Subvencionet në importe konsistojnë në subvencionimin e mallrave ose shërbimeve që bëhen të pagueshme kur malli kapërcen kufirin e territorit ekonomik ose kur shërbimet i janë kaluar njësiteve institucionale rezidente.

Konsumi Final: Konsumi Final është një nga komponentët kryesorë të PBB. Ky konsiston në mallrat dhe shërbimet e përdorura nga familjet individuale ose komunitetet dhe llogaritet si shumë e konsumit final të familjeve, konsumit final të administratës publike dhe konsumit final të Institucioneve Jo Fitimprurëse që i Shërbejnë Familjeve (IJFSHs).

Konsumi final i familjeve: Llogarit të gjitha mallrat dhe shërbimet që përdoren direkt për të plotësuar kërkesat individuale të familjeve rezidente.

Konsumi final i administratës publike dhe Institucioneve jo fitim prurëse: Përmban vlerën e shërbimeve jotregtare të kryera nga administrata publike dhe nga institucionet jofitimprurëse në përfitim të komuniteteve ose grupe familjesh. Kjo llogaritet si diferencë midis prodhimit të administratës publike dhe IJFSHs dhe vlerës së prodhimit tregtar.

Eksporti neto: Eksporti neto llogaritet si diferencë midis eksportit të mallrave dhe shërbimeve (f.o.b) dhe importit të mallrave dhe shërbimeve (f.o.b).

Importi i të mirave materiale dhe shërbimeve konsiston në vlerën e transaksioneve në të mira materiale dhe shërbime të rezidentëve me jo-rezidentët.

Formimi Bruto i Kapitalit Fiks: Konsiston në shpenzimet e kryera për kapitale të reja ose për shpenzime të tjera specifike kryer nga prodhuesit në sende ose shërbime me qëllim që të mbajnë, rritin ose zgjerojnë kapacitetin e tyre prodhues ose që të krijojnë kushte të reja përpunimi në të ardhmen.

Ndryshimi i gjendjeve: Përcaktohet si diferencë midis gjendjeve të inventarit dhe në proces të aktiveve qarkulluese në fund dhe në fillim të vitit. Gjendjet përfshijnë: materiale të para dhe materiale të tjera; prodhime, punime shërbime në proces; produkte të gatshme e gjysmë të gatshme, mallra, kafshë, etj.

Marzhi Tregtar përcaktohet si diferencë midis çmimit aktual ose të imputuar të një produkti të blerë për rishitje, dhe çmimit që do të paguhej për zëvendësimin e produktit në momentin e shitjes.

Marzhi i Transportit përfshin koston e transportit të paguar më vete nga blerësi të përfshira në përdorimet me çmime të blerësit, por jo në prodhimin e prodhuesit me çmime bazë apo në marzhin tregtar

Çmime bazë: Shuma që prodhuesi merr nga blerësi për njësi të produktit apo shërbimit të prodhuar, pa tatimet dhe subvencionet mbi produktin. Çmimi bazë përjashton shpenzimet e transportit të fatuara më vete.

Çmimet e tregut: janë çmimet pasi shtohen taksat mbi produktet minus subvencionet mbi produktet.

Çmime korrente: Çmimet e periudhës referuese. Ato përfaqësojnë çmimin e paguar për të mirat materiale dhe shërbimet në kohën e prodhimit ose të konsumit.